

Písemka z matematické analýzy pro učitele (NMTM102)

1. ročník, letní semestr – 5. termín dne 12. září 2022

Počtení část

Příklad 1. Spočtete (pokud existuje) limitu [20 bodů]

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{x^2} - x \sin x - 1}{e^{x^4} - 1}.$$

Příklad 2. Spočtete integrál [15 bodů]

$$\int \frac{2e^{3x} + 3e^{2x} + 2e^x}{(e^x + 1)(e^{2x} + e^x + 1)} dx.$$

Příklad 3. Spočtete určitý integrál [15 bodů]

$$\int_1^4 \frac{\sqrt{x-1}}{x+2} dx.$$

Hodnocení:

Nutné podmínky na hodnocení **dobře**:

- dosažení aspoň **10** bodů z *Úloh A a B* teoretické části;
- dosažení aspoň **16** bodů jak z počtení, tak i z teoretické části;
- dosažení celkového součtu aspoň **42** bodů.

Nutné podmínky na hodnocení **velmi dobře**:

- dosažení aspoň **14** bodů z *Úloh A a B* teoretické části;
- dosažení aspoň **21** bodů jak z počtení, tak i z teoretické části;
- dosažení celkového součtu aspoň **56** bodů.

Nutné podmínky na hodnocení **výborně**:

- dosažení aspoň **30** bodů jak z počtení, tak i z teoretické části;
- dosažení celkového součtu aspoň **70** bodů.

Teoretická část

Úloha A.

- (a) Zformulujte Taylorovu větu s Lagrangeovým tvarem zbytku. [3 body]
- (b) Vyjádřete Eulerovo číslo e jako součet nekonečné řady. [1 bod]
- (c) Napište úplnou definici Riemannova integrálu. [5 bodů]
- (d) Zformulujte Newtonovu-Leibnizovu formuli. [2 body]

Úloha B.

- (a) Nechť g_1, g_2 a f jsou funkce definované na okolí bodu a . [6 bodů]
Nechť platí $g_1(x) \sim g_2(x)$, $x \rightarrow a$. Dokažte, že potom

$$f(x) = o(g_1(x)), x \rightarrow a \iff f(x) = o(g_2(x)), x \rightarrow a.$$

- (b) Buďte F, G primitivní funkce k funkci f na intervalu (a, b) . Podrobně dokažte, že existuje konstanta $c \in \mathbb{R}$ taková, že $\forall x \in (a, b): F(x) = G(x) + c$. [6 bodů]

Úloha C.

- (a) Buď f funkce definovaná na okolí nějakého bodu $a \in \mathbb{R}$ a buď T lineární funkce, jejíž graf je tečna ke grafu f v bodě $[a, f(a)]$. Dokažte, že pak $f(x) - T(x) = o(x - a)$, $x \rightarrow a$.
Nápověda: Napište si definici tečny a definici „malého o “. [6 bodů]
- (b) Dokažte: Jestliže f je spojitá a nezáporná na intervalu $[a, b)$, pak funkce $F(x) = \int_a^x f$ má limitu zleva v bodě b .
Nápověda: Jaký je vztah funkcí F a f , a jaké vlastnosti tedy bude mít funkce F ? Jaké znáte postačující podmínky pro existenci limity funkce? [5 bodů]

Úloha D. Vyberte si **jednu** z následujících dvou možností.

- (a) Zformulujte a dokažte Klíčové lemma pro existenci Riemannova integrálu (Bolzanovu-Cauchyovu podmínku). Zaměřte se pouze na první bod lemmatu, tedy na ekvivalenci, na jejíž jedné straně stojí „ $\int_a^b f = I \in \mathbb{R}$ “. [12 bodů]

Nebo:

- (b) Nechť je funkce f spojitá na intervalu $[a, b]$. Napište definici stejnoměrné spojitosti funkce a dokažte, že f je nutně na $[a, b]$ dokonce stejnoměrně spojitá. Uveďte příklad funkce na nějakém intervalu, která je spojitá, ale nikoliv stejnoměrně spojitá. [16 bodů]

Pokud používáte nějaká pomocná tvrzení, musí být jasně patrné, že znáte jejich znění.